

WYŻSZA SZKOŁA BEZPIECZEŃSTWA
z siedzibą w Poznaniu

AKCEPTUJĘ
DZIEKAN

.....
(pieczęć data i podpis)

SYLABUS PRZEDMIOTU:

Nazwa przedmiotu:	Praktyka zawodowa												
Kod przedmiotu:													
Charakter przedmiotu:	obowiązkowy												
Wydział:													
Kierunek:	Psychologia												
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia												
Specjalność:	Psychologia służb mundurowych												
Semestr realizacji przedmiotu:	V												
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Forma studiów												
	Stacjonarne						Niestacjonarne						
	Forma zajęć												
	Praktyka zawodowa						Praktyka zawodowa						
	BK				N	Σ	BK				N	Σ	
	W	C		K			W	C		K			
		S	T			S	T						
Semestr V	0	12	0	12	216	240	0	12	0	12	216	240	
Efekty uczenia się:						Symbol (odniesienie do) EPK/EKK/ESK¹		Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń)					
Umiejętności²:													
1	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi płaszczyznami psychologii służb mundurowych, diagnozą psychologiczną, charakterystyką dowodzenia, reakcjami na stres i wypalenie zawodowe, czy agresję					S_U07		Zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie weryfikacji osiągnięcia efektu uczenia się zawartej w etapowej karcie przebiegu praktyk					
2	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role (także dowódcze); umie przyjmować i					S_U18		Zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie weryfikacji osiągnięcia					

¹ EPK/EKK/ESK – efekty podstawowe uczenia się/efekty kierunkowe uczenia się /efekty specjalnościowe uczenia się (w zależności od semestru, na którym prowadzony jest przedmiot)

² W odniesieniu do praktyk zawodowych w sylabusie nie ujmuje się efektów uczenia się z zakresu wiedzy.

	wyznaczać zadania związane z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych w zespole prowadzącym postępowania pomocowe, diagnostyczne, analityczne		efektu uczenia się zawartej w etapowej karcie przebiegu praktyk
3	Potrafi asystować i pomagać we wszystkich działaniach związanych z różnymi stanowiskami powiązanych z psychologią służb mundurowych	S_U19	Zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie weryfikacji osiągnięcia efektu uczenia się zawartej w etapowej karcie przebiegu praktyk
Kompetencje społeczne:			
1	Jest przygotowany do wejścia w role zawodowe w organizacjach tworzących potencjalny teren aktywności zawodowej, związanych z problematyką psychologii służb mundurowych	S_K04	Udział w dyskusjach i konsultacjach podczas praktyk, praca indywidualna i grupowa.
2	Jest gotów do praktycznego wykorzystywania umiejętności przedsiębiorczych, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, w zakresie działań związanych z bezpieczeństwem i psychologią służb mundurowych	S_K08	Udział w dyskusjach i konsultacjach podczas praktyk, praca indywidualna i grupowa.
Metody dydaktyczne:	Realizowanie zadań powierzonych przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji		
	Praca indywidualna i w grupach, dyskusje, analizy sytuacji rzeczywistych oraz dokumentacji		
	Konsultacje		
PROGRAM PRAKTYKI ZAWODOWEJ			
Kierunek studiów: PSYCHOLOGIA			
Specjalność: PSYCHOLOGIA SŁUŻB MUNDUROWYCH			
Studia: STACJONARNE/ NIESTACJONARNE			
Ćwiczenia praktyczne:			
Ćwiczenia realizowane w sali (C/S):			
1	Ćwiczenie 1: Zasady realizacji praktyk podstawowe regulacje Zagadnienie 1: Omówienie terminarza praktyk - termin złożenia wniosku z wyborem formy realizacji praktyk, omówienie dokumentów wymaganych przy złożeniu wniosku - termin odpowiedzi na wniosek, omówienie sposobów przekazywania informacji i zasad przygotowania dokumentów dotyczących praktyk - termin realizacji praktyk, omówienie czasu trwania praktyk, wymiaru godzinowego, sposobu organizacji czasu realizacji praktyk - termin rozliczenia praktyk, omówienie zasad zaliczenia praktyk, terminów zaliczenia Zagadnienie 2: Omówienie Regulaminu praktyk - omówienie zasad realizacji praktyk na poszczególnych semestrach studiów - omówienie zasad zwalniania studentów z praktyk z jednoczesnym zaliczeniem na podstawie udokumentowanego doświadczenia zawodowego - omówienie dokumentacji potwierdzającej zrealizowanie praktyk zawodowych, omówienie Etapowej karty przebiegu praktyki zawodowej Zagadnienie 3: Przedstawienie sylabusu praktyk	4	4
2	Ćwiczenie 2: Instruktaż z zakresu prowadzenia dokumentacji praktyk studenckich		4 4

	Zagadnienie 1: Omówienie pojęcia efektu kształcenia i sposobów osiągania efektów kształcenia w czasie praktyk zawodowych Zagadnienie 2: Instruktaż uzupełniania Etapowej karty przebiegu praktyk zawodowych, informacja o potencjalnych zadaniach realizowanych w trakcie realizacji praktyk Zagadnienie 3: Przedstawienie przykładowych dokumentacji potwierdzających zrealizowane praktyki		
3	Ćwiczenie 3: Weryfikacja Etapowych kart przebiegu praktyk zawodowych Zagadnienie 1: Indywidualna weryfikacja gotowych Etapowych kart przebiegu praktyki zawodowej. Zagadnienie 2: Omówienie najczęściej występujących błędów i sposobów im przeciwdziałania.	4	4
RAZEM		12	12

ORGANIZACJA PRAKTYKI

1. Praktyka zawodowa na kierunku *Psychologia*, specjalność *Psychologia służb mundurowych* realizowana jest na IV, V oraz VI semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.
2. Studenci po IV semestrze odbywają praktykę zawodową w wymiarze 8 tygodni – 27 godzin tygodniowo. Praktyka może być realizowana w trybie śródrocznym lub w trybie ciągłym, a jej zakończenie winno nastąpić najpóźniej do końca V semestru studiów. Dzienna i tygodniowa liczba realizowanych godzin praktyki może być elastyczna zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami czy możliwościami placówki przyjmującej studenta, jednak w sumie musi ona wynosić 216 godzin w semestrze.
3. Do liczby godzin praktyki nie wlicza się czasu przeznaczonego przez studenta na niezbędne przygotowanie się do zajęć w danej placówce.
4. Podstawą podjęcia praktyki jest skierowanie z Uczelni.
5. Praktyka może być realizowana w placówkach o całodobowym trybie pracy, fakt ten jednak nie powoduje możliwości odpowiedniego skrócenia planowego wymiaru czasu praktyki.
6. Wskazane jest, aby praktyka odbywała się pod kierownictwem opiekuna (pracownika) posiadającego wyższe wykształcenie oraz pełne kwalifikacje wymagane na danym stanowisku. Zakładowy opiekun praktyki udziela pomocy studentom w zależności od stopnia trudności realizowanych zadań i możliwości poszczególnych praktykantów.
7. Praktyka ma charakter czynny, tzn. że w szczególności hospitacje i tym podobne formy biernego udziału w zajęciach powinny stanowić nie więcej niż 25% ogólnego czasu praktyki.
8. TREŚCI PRAKTYK
  - a) Zapoznanie się ze specyfiką placówki i jej funkcjonowaniem w aspekcie formalnoprawnym i merytorycznym.
  - b) Wchodzenie w role zawodowe w organizacjach tworzących potencjalny teren aktywności zawodowej absolwenta studiów.
  - c) Nabywanie wiedzy o warsztacie pracy na określonych stanowiskach, poprzez: ćwiczenie umiejętności dokonywania trafnych obserwacji, opanowywanie umiejętności przygotowywania materiałów do pracy (konspektów, scenariuszy, programów, planów), ćwiczenie umiejętności korzystania z dostępnych źródeł informacji i narzędzi, wykonywanie takich samych zadań, jakie wykonują osoby zatrudnione w danym miejscu.
  - d) Zdobycie praktycznych umiejętności związanych z *psychologią służb mundurowych* tj.:
    - zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów psychologicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
    - analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń psychologicznych służb mundurowych, w tym: prowadzenie dokumentacji praktyki, konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką, ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron), ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów, konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i

przeprowadzanych działań, • Zdobyć wiedzy na temat psychopatologii i profilaktyki stresu z elementami konstruktywnej komunikacji i wyrażania emocji, dostarczenie wiedzy z zakresu wachlarza zachowań dotyczących negocjacji i mediacji oraz zarządzania w sytuacjach zagrożenia życia, • umiejętność przeglądu sytuacji zawodowych psychologa współpracującego z instytucjami bezpieczeństwa i porządku publicznego, ze szczególnym naciskiem na wskazanie zastosowań psychologii w celu rozwiązywania problemów praktycznych występujących w służbach mundurowych. e. Poszerzenie wiedzy o własnych możliwościach, silnych i słabych stronach, a w związku z tym i szansach na rynku pracy. f. Aktywny udział w bieżących, ważnych z punktu widzenia funkcjonowania placówki, wydarzeniach, w szczególności takich jak kursy, szkolenia, konferencje, narady, wyjazdy. 9. Student prowadzi „Etapową kartę przebiegu praktyk zawodowych”.	
MIEJSCE ODBYWANIA PRAKTYK	
1. Policja, odpowiednie komórki/wydziały. 2. Służby więzienne. 3. Jednostkach i struktury Wojska Polskiego (w zakresie zadań realizowanych przez pracowników cywilnych). 4. Straż miejska. 5. Straż pożarna. 6. Straż graniczna. 7. Agencje Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, dla służb likwidujących zagrożenia powodowane działaniami terrorystycznymi. 8. Inne organizacje, placówki czy zakłady pracy, których profil działania jest zbliżony do zakresu specjalności studiów w uzgodnieniu z opiekunem praktyk.	
ZADANIA ZAKŁADU PRACY	
1. Wyznaczenie zakładowego opiekuna praktyk, którym zgodnie z regulaminem praktyk może być „<i>wyłącznie zatrudniony w danej placówce psycholog</i>”. 2. Ustalenie szczegółowego planu praktyki. 3. Umożliwienie studentowi podjęcia czynności określonych w „Celach praktyk” i ich kontrolowanie. 4. Omawianie ze studentami wykonywanych przez nich zadań. 5. Sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem planu praktyki oraz udzielanie pomocy w przygotowaniu i realizacji zajęć przez studentów. 6. Zaliczenie praktyki w formie opinii z oceną oraz wpisem do „Etapowej karty przebiegu praktyk zawodowych”.	
Forma zaliczenia przedmiotu: ZALICZENIE Z OCENĄ	
Warunki zaliczenia praktyki:	1. Przeprowadzenie rozmowy ze specjalistą ds. praktyk i wspólne ustalenie planu praktyki (zadania do wykonania, metody realizacji, terminarz, uwagi). 2. Zapoznanie się z miejscem odbywania praktyki. 3. Przeprowadzenie wywiadu z dyrektorem/ kierownikiem placówki nt. podstawowych celów, zadań, planów pracy, programów realizowanych przedsięwzięć. 4. Po uzyskaniu zgody ze strony opiekuna – udział w zebraniach, naradach. 5. Zapoznanie się z formami współdziałania wybranej placówki z innymi instytucjami. 6. Realizowanie zadań powierzonych przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji. 7. W zależności od typu placówki wskazane jest by student pracował z

podopiecznymi placówki pod okiem opiekuna praktyk.

Literatura wspomagająca odbywanie praktyki zawodowej:

1. Aronson E., Człowiek - istota społeczna, Warszawa 2002
2. Bartosz B., Keplinger A., Straś-Romanowska M., Transgresje - innowacje – twórczość. Wrocław 2011
3. Chodkiewicz J., Gąsior K. (red.). Wybrane zagadnienia psychologii alkoholizmu. Warszawa 2013
4. Doliński D., Błaszczak W. (red.), Dynamika emocji_ Teoria i praktyka. Warszawa 2011
5. Hall C., Lindzey G., Campbell J., Teorie osobowości, Warszawa 2012
6. Harwas-Napierała B., Trempała J.(red.), Psychologia rozwoju człowieka, T. 3 Rozwój funkcji psychicznych, Warszawa 2014
7. Hołyst B., Psychologia kryminalistyczna. Warszawa 2009
8. Hołyst B., Wiktymologia. Warszawa 2011
9. Izdebski H., Doktryny Polityczno – Prawne. Warszawa 2012
10. Leich A., Maynard M., Lider doskonały. Poznań 2001
11. Marczevska-Rytko M., Demokracja elektroniczna. Kontrowersje i dylematy. Lublin 2013
12. Margasiński A., Probuca D. (pod red.), Etyka. Psychologia. Psychoterapia, Kraków 2004
13. Muszyński J., Procedury zarządzania w partiach politycznych. Toruń 2008
14. Muszyński J., Społeczeństwo informacyjne. Szkice politologiczne. Toruń 2006
15. Nowak M.G., Społeczeństwo, państwo, polityka prawo oraz w Europie i świecie. Polska w Europie i świecie. Poznań 2003
16. Perkowska B. (pod red.), Polityka medialna instytucji. Warszawa 2009
17. Piechowiak M., Hliwa R., Międzynarodowy pakt praw osobistych i politycznych. Poznań 2001
18. Pierzchała, Cekiera., Człowiek a patologie społeczne. Toruń 2009
19. Piotrowicz D., Negocjacje kryzysowe i policyjne. Warszawa 2010
20. Rostowska T., Budziński W., Zawodowe i zdrowotne problemy człowieka w różnych okresach dorosłością, Toruń 2012
21. Sołtysiak T., Kowalczyk M., Zjawiska patologiczne wśród młodzieży. Bydgoszcz 2009
22. Szlendak T., Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie. Warszawa 2012

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]	
	S	N
Udział w praktykach zawodowych	216	216
udział w ćwiczeniach praktycznych realizowanych w sali (S)	12	12
konsultacje, instruktaże, narady, seminaria, egzaminy, zaliczenia	12	12
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	240	240
Punkty ECTS za przedmiot:	8	8

Uwagi:

Podpis wykładowcy:

Data złożenia sylabusu: